

Ukraine: Nỗi đau, mất mát, đức tin, hy vọng và khả năng phục hồi Thanh Quảng sdb - Linda Bordoni (Vatican)

Người đứng đầu Chương trình Hòa giải Quốc tế của Dòng Tên, Tổ Chức Từ Thiện Dòng Tên (JRS) nói về nỗi buồn, nỗi sợ hãi và niềm đau liên nỉ của người dân Ukraine bị chiến tranh tàn phá cùng với sự hỗ trợ nhân đạo và ủi an do Giáo hội cung cấp. Bất chấp sự mệt mỏi của các nhà tài trợ, nhu cầu viện trợ thật rất cấp thiết và người dân chúng mong đợi thế giới tiếp tục hỗ trợ.

Danielle Vella, người đứng đầu Chương trình Hòa giải Quốc tế của Dịch vụ Tị nạn Dòng Tên, vừa trở về từ Ukraine, bà đã tháp tùng Cha Christian Marte, một linh mục Dòng Tên người Áo lo cho dân chúng Ukraine.

Bà đã nói chuyện với đài Vatican về hành trình của họ qua các vùng miền tây và tây nam Ukraine, đưa ra lời chứng về nỗi đau sâu sắc và khả năng phục hồi của một quốc gia bị chiến tranh tàn phá!

Đánh dấu sự mất mát và chia cắt

Mặc dù các khu vực phái đoàn đã viếng thăm - Lviv, Chernivtsi và Transcarpathia – dù không phải là tuyến đầu, nhưng Danielle cho hay những tàn phá của chiến tranh thật là tàn khốc.

Bà cho hay dù “Đây được coi là những khu vực an toàn nhất, nhưng chúng vẫn bị ảnh hưởng sâu sắc. Đức Giám mục Teodor Matsapula, trông coi một giáo phận Công giáo Hy Lạp ở Transcarpathia, chia sẻ một cách thẳng thắn: ‘Là một phần của Ukraine, chúng tôi cảm nhận được nỗi đau của các gia đình

trước một giáo xứ chết. Chúng tôi tổ chức tang lễ cho những người tử trận tại nhà thờ hầu như hàng ngày.”

Bà kể về việc bà nhìn thấy những đài tưởng niệm ở khắp nơi: hàng loạt bức ảnh của những người lính đã hy sinh, nghĩa trang ngập tràn màu vàng và xanh, được trang trí bằng hoa và kỷ vật cá nhân - móc chìa khóa, đồ chơi nhồi bông, hình ảnh trẻ em và những con thú. Bà cho hay: “Thật là nỗi buồn khi tưởng nhớ một cuộc chiến vẫn đang tiếp diễn”.

Một nghĩa trang ở Ukraine - Ảnh Danielle Vella (Tổ chức Từ Thiện Dòng Tên)

“Tất cả những người chúng tôi gặp đều liên kết trong cùng một niềm đau và mất mát: mất mát những người thân yêu - đã tử trận hoặc mất tích trong khi làm nhiệm vụ; mất mát những người đã chạy trốn khỏi đất nước; và mất mát về sinh mạng như họ đã biết và mất mát về cộng đồng giáo xứ của họ”.

Bà nói thêm rằng, "Mối quan tâm dành cho những người lính lộ rõ ràng, chi phối cuộc sống thường ngày, trong mọi cuộc trò chuyện, đặc biệt trong gia đình họ".

Những cảm xúc u uất khác là "lòng biết ơn sâu sắc vì còn sống, và lòng biết ơn đối với những người đã hy sinh vì đất nước, vì sự tự do của họ", bà nói thêm, cũng như "Một cảm giác khác là nỗi lo lắng lớn lao về sự bất định tương lai".

Nỗi sợ hãi lan tỏa

Ngoài nỗi đau buồn vô hạn, còn có một nỗi sợ hãi bao phủ. Bà Danielle lưu ý rằng "Đàn ông ngần ngại ra ngoài", "sợ bị bắt lính và bị đưa ra mặt trận. Trong số bảy triệu người tị nạn Ukraine đã rời khỏi đất

nước, nhiều người đã chạy trốn để tránh nghĩa vụ quân sự. Nỗi sợ hãi này đã hưởng tới cuộc sống hàng ngày, khiến ngay cả những việc cơ bản, như tìm kiếm người lao động, cũng trở nên khó khăn".

Sự chia cắt của các gia đình là một vết thương sâu sắc khác. Viên chức Tổ Chức Từ Thiện Dòng Tên (JRS) nhớ lại cuộc gặp gỡ của bà với Marta, một nhân viên Từ thiện Caritas, bà đã mô tả thực tế một cách sâu sắc: "Giống như một quả tên lửa phát nổ trong mỗi hộ gia đình". Những người chồng, người cha và người con trai đã rời đi - hoặc ngoài mặt trận, hoặc di tản tìm nơi an toàn ở nơi khác - trong khi những người phụ nữ ở lại, chăm sóc trẻ em và người già, đối diện với sự bất ổn hiểm nguy!...

"Một lần nữa," bà Danielle cho hay "một điều mà một chàng trai trẻ tâm sự khiến tôi nhớ mãi. Anh ấy nói rằng 'cuộc sống của chúng tôi được chia thành trước và sau; trước ngày 24 tháng 2 năm 2022 và sau đó. Mọi thứ đã thay đổi vào ngày kinh hoàng đó. Và chúng tôi thậm chí không biết phải sống thế nào nữa'."

Một nghĩa trang ở Ukraine - Nguồn Danielle Vella (Tổ chức Từ Thiện Dòng Tên)

3,7 triệu người di dời trong nước

Các cộng đồng địa phương ở các khu vực "an toàn" cũng bị ảnh hưởng bởi sự xuất hiện của những người từ phía đông Ukraine, nơi chiến tranh đang diễn ra chạy về.

"Có tới 3.7 triệu người di tản trong nước ở Ukraine", Bà Danielle lưu ý rằng ở một số khu vực, như Transcarpathia, "cứ bốn người thì có một người đã di tản", một con số đáng kinh ngạc khiến "khu vực này có con số tỷ nạn ngang hàng với các quốc gia có số lượng người tị nạn bình quân đầu người cao

nhất thế giới, chẳng hạn như Lebanon. Và tất nhiên, những người di dời trong nước này cũng cần có nhu cầu tị nạn lớn lao".

Vai trò của Giáo hội

Giữa cảnh tàn phá, Giáo hội đóng vai trò là trụ cột hỗ trợ, cung cấp hỗ trợ về vật chất, tâm lý và tinh thần. Bà Danielle Vella cho biết "Giáo hội mang đến cho mọi người ý thức cộng đồng mạnh mẽ, một không gian an toàn để cầu nguyện, để nâng đỡ và để xây dựng lại".

Bà giải thích rằng các tu sĩ Dòng Tên đã khởi xướng các sáng kiến như trung tâm 'Không gian hy vọng', nơi các bà mẹ, mẹ và con của những người lính được hỗ trợ về mặt tâm lý. Caritas và Tổ chức Từ Thiện Dòng Tên (JRS) điều hành các nơi trú ẩn, nấu ăn từ thiện, dịch vụ chăm sóc trẻ em và các chương trình giáo dục.

"Một nơi trú ẩn của Tổ Chức Từ Thiện Dòng Tên (JRS) ở Lviv là nơi trú ẩn cho những bà, bà mẹ và trẻ em phải di tản," Vella nói, "Họ được dành thời gian để thở trong thời gian cần thiết" để lấy lại một chút sự ổn định.

Một nơi trú ẩn do Tổ Chức Từ Thiện Dòng Tên (JRS) điều hành

"Có nấu ăn từ thiện chăm sóc trẻ em, cung cấp các hoạt động tâm lý xã hội cho trẻ em, giáo dục..." bà nói.

Mệt mỏi cho các nhà tài trợ

Tuy nhiên, ngay cả khi những nỗ lực này tiếp tục, mối lo ngại ngày càng tăng về việc viện trợ quốc tế đang giảm dần.

“Các đại diện của Caritas và Tổ Chức Từ Thiện Dòng Tên (JRS) cảnh báo rằng sự mệt mỏi vì các nhà tài trợ đang giảm, mà nhu cầu vẫn tiếp tục tăng,” bà Vella cho hay.

“Cuộc khủng hoảng nhân đạo sẽ không kết thúc khi chiến tranh còn tiếp diễn; trên thực tế, nó trở nên tàn khốc và trầm trọng hơn nữa.”

Một tòa nhà dân cư ở Kyiv bị hư hại do pháo kích (AFP)

Hy vọng giữa tuyệt vọng

Bất chấp bóng tối, những dấu hiệu của hy vọng vẫn có. “Bản thân con người là nguồn hy vọng lớn lao”, bà Vella nhận xét. “Niềm tin của họ - tin vào Chúa, vào nhau và vào tương lai - giúp họ tiếp tục tiến tới”.

Bà nói với sự ngưỡng mộ về sự tận tụy không ngừng nghỉ của Cha Mikhailov, một tu sĩ Dòng Tên người Ukraine, người “đi khắp đất nước” để giảng các buổi tĩnh tâm và chăm sóc mục vụ.

“Nguồn hy vọng mạnh mẽ nhất của cha là mối quan hệ với Chúa Giêsu, nếu không có mối quan hệ này, cha chia sẻ rằng cha sẽ không bao giờ có thể sông pha ra mặt trận, vậy mà cha đã làm được, và cha thấy hy vọng mang lại cho cha sức mạnh”, bà nói.

Hy vọng cũng được tìm thấy ở nơi những người như Ludmilla, một người mẹ mà bà Vella gặp tại một nơi trú ẩn của Tổ Chức Từ Thiện Dòng Tên (JRS). “Bà ấy đã mất nhà cửa vì chiến tranh sau khi mất chồng vì ung thư khi mới 33 tuổi”. Một trong những người con trai của bà cần phẫu thuật nhiều lần, bà cho hay, nhưng bà vẫn kiên quyết. “Khi ai đó phụ thuộc vào bạn, bạn không thể từ bỏ”, bà ấy chia sẻ với tôi. “Miễn là bạn còn sống, mọi sự chưa kết thúc.”

Tiếng kêu đoàn kết

Khi chiến tranh kéo dài, người dân Ukraine mong muốn hòa bình - một nền hòa bình công bằng và lâu dài. Bà Danielle cho hay: “Người dân Ukraine hy vọng rằng Ukraine sẽ có thể tái thiết, rằng họ sẽ không phải từ bỏ quá nhiều nguồn lực của mình, và họ hy vọng rất nhiều rằng mọi người sẽ trở về, rằng những người tị nạn sẽ quay trở lại”.

Nhưng họ cũng biết rằng họ không thể làm điều đó một mình. “Họ trông đợi vào thế giới” Bà khẳng định. “Đoàn kết! Sự hỗ trợ bên ngoài này vô cùng quan trọng!”

Một bức tranh tường của nghệ sĩ người Ý Salvatore Benintende tại Barcellona (AFP)